

BOLALARDA KO'Z KASALLIKLARI VA UNING TURLARI**Abdullaeva Gulxumorxon Qodirovna**

*Xo'jaobod Abu Ali ibn Sino nomidagi
jamoat salomatligi texnikumi Bolalar kasalliklarida
hamshiralik parvarishi fani yetakchi o'qituvchisi.*

Bolalar ko'z salomatligi nuqtai nazaridan alohida e'tibor talab qiladigan yosh guruhini tashkil qiladi. Ko'zlar bolalarga dunyoni o'rganish va muloqot qilishda muhim rol o'ynaydi. Biroq, turli sabablarga ko'ra bolalarda ko'z kasalliklari paydo bo'lishi mumkin. Ushbu buzilishlar erta yoshda aniqlanmasa va davolanmasa, bolaning ko'rish rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Bolalarda ko'z kasalliklarining belgilari ko'pincha sezilishi mumkin. G'ilyalik(strabismus) bo'lsa, ko'zlarning parallel bo'lmasligi, astigmatizmida ko'rishning xiralashishi, ko'z yoshi kanalining obstruksiyasida suvning oqishi va yallig'lanish kabi alomatlar paydo bo'lishi mumkin. Ambliyopiya bo'lsa, bola odatda bir ko'zini yumib yoki ishqalab ko'rishni afzal ko'radi.

Tashxis odatda oftalmolog yoki pediatrik oftalmolog tomonidan amalga oshiriladi. Ko'zni tekshirishda bolaning ko'z raqamlari o'lchanadi, ko'z mushaklari va harakatlari tekshiriladi, ko'z qorachig'i kengayadi va ko'z ichi tuzilmalari baholanadi.

Bolalarda umumiy ko'z kasalliklari**1. G'ilyalik(strabismus):**

Semptomlar: Ko'zlarning parallel bo'lmasligi, ikki tomonlama ko'rish, bosh og'rig'i, ko'zning charchashi.

Davolash: Ko'zoynak, ko'z mashqlari, strabismusni tuzatuvchi jarrohlik.

2. Ambliyopiya:

Semptomlar: xira ko'rish, ko'zning noto'g'ri joylashishi, bosh og'rig'i, o'qish qiyinligi.

Davolash: Ko'zoynak yoki kontaktli linzalar, ko'zni yopishni davolash.

3. Astigmatizm:

Semptomlar: ko'rishning xiralashishi, ko'zning charchashi, bosh og'rig'i, ko'zda qichishish hissi.

Davolash: Ko'zoynak yoki kontakt linzalari.

4. Gipermetropiya (uzoqdan ko'rish):

Semptomlar: Aniq ko'ra olmaslik, bosh og'rig'i, ko'zning charchashi.

Davolash: Ko'zoynak yoki kontakt linzalari.

5. Miopiya (yaqindan ko'rish):

Semptomlar: Uzoqni ko'rishning xiralashishi, bosh og'rig'i, ko'zning charchashi.

Davolash: Ko'zoynak yoki kontakt linzalari.

6. Ko'z yoshi yo'llarining obstruksiyasi:

Semptomlar: Ko'z yoshi oqishi, yallig'lanishi, ko'zda qobiq paydo bo'lishi.

Davolash: Massaj, shifokor nazorati ostida ko'z tomchilari, jarrohlik aralashuv.

7. Ko'zning yallig'lanishi:

Semptomlar: Qizarish, sug'orish, qichishish, yorug'likka sezgirlik.

Davolash: Antibiotik yoki virusga qarshi ko'z tomchilari.

8. Ko'z raqamlaridagi o'zgarishlar:

Semptomlar: ko'rishning xiralashishi, bosh og'rig'i, tez-tez miltillash.

Davolash: Muntazam ko'zni tekshirish, yangi ko'zoynak yoki kontakt linzalari.

Davolash imkoniyatlari

Ko'zoynak va kontakt linzalari: Ko'zoynak yoki kontakt linzalari bolaning ko'rish nuqsonlarini tuzatishi va vizual qulaylikni ta'minlashi mumkin.

Ko'z mashqlari: Ko'z mashqlari ayniqsa strabismus kabi holatlarda qo'llanilishi mumkin. Biroq, bu davolash usuli shifokor nazorati ostida amalga oshirilishi kerak.

Himoya usullari

Doimiy ko'z tekshiruvi: Bolalarni muntazam ko'zdan kechirish ko'rish nuqsonlarini erta aniqlashni ta'minlaydi.

Sog'lom parhez: Vitamin va minerallarga boy parhez ko'z sog'lig'ini qo'llab-quvvatlash uchun muhimdir.

Ekran vaqtini cheklash: Kompyuterlar, planshetlar va telefonlar kabi ekranlardan foydalanishni cheklash va muntazam tanaffuslar qilish kerak.

Quyosh ko'zoynaklaridan foydalanish: Quyosh ko'zoynaklarini UV nurlaridan himoya qilish uchun ishlatish kerak.

Ko'z gigienasi: Qo'llarni muntazam yuvish va ko'zlarni qichitmaslikka ehtiyot bo'lish kerak.

Xulosa

Bolalardagi ko'z kasalliklari, ko'rish nuqsonlari va ko'z sog'lig'i bilan bog'liq muammolar erta yoshda aniqlanganda samaraliroq davolanadi. Shuning uchun bolalarning ko'z sog'lig'ini himoya qilish va yaxshilash uchun muntazam ravishda ko'zni tekshirish muhimdir. Ota-onalar farzandlarining ko'z sog'lig'iga e'tibor berishlari va alomatlar sezilganda darhol oftalmologga murojaat qilishlari kerak. Shuni esdan chiqarmaslik kerakki, sog'lom ko'zlar bolalar uchun dunyoni o'rganish uchun muhim vositadir.

Asosiy adabiyotlar:

1. Q.Inomov, M.Fanieva “pediatriyada hamshiralik ishi” Toshket ILM-ZIYO 2017 y.
2. M.F.Ziyaeva. Z.O.Rizaeva. “Bolalarda hamshiralik parvarishi”. Toshkent, “Fan va texnologiya” 2012 yil.
3. M.A. Fozilbekova, X.S.Zaynitdinova “Terapiya va ginekologiyada hamshiralik ishi” “O’qituvchi” NASHRIYOT-MATBAA IJODIY UYI TOSHKENT – 2004.
4. L.N. Yasharova, F.T. Asqarova “Ayollarda parvarish xususiyati” Toshkent – “ILM ZIYO” – 2014 yil.
5. Ya.N. Allayorov “Tera’iya va ginekologiya” Toshkent, 2017.

Internet saytlari ro’yxati:

1. ziyonet.uz
2. med.uz
3. minzdrav.uz
4. tma.uz
5. tashmi.uz